

c) Deželnemu odboru se naroča, da mu je pri trgovinskemu ministerstvu z vso odločnostjo delati na to, da se za čas trajajočega, po deželi za obrestovanje in amortizovanje prioritet prevzetega poročstva v upravnem svetu delniške družbe, ki se ima ustanoviti v namen zgradb. Dolenjskih železnic, določi deželi v pravilih še jeden zastopnik in da se za gori omenjene dobe vrhu tega v ta svet sprejme tudi še odposlanec deželnega stolnega mesta Ljubljane.

V Ljubljani 23. dan novembra 1890.

Grasselli

odsekov načelnik.

Dr. Ivan Tavčar

poročevalec.

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Z Dunaja dne 8. decembra. Minuli četrtek zbral se je po daljem prestanku zopet državni zbor in se je pričel s tem, da je finančni minister Dunajevski ta dan zboru predložen državni proračun utemeljeval v daljnem, s političnimi opazkami pojasnen blizo ure trajajočem govoru, kakor zmiraj, govoril je tudi to pot Dunajevski mirno, hladnokrvno, in kdor ni vajen spretnega govornika, bi tudi letos ne bil iskal v govoru ministra govornika onih oestro političnih izjav cele vlade, katere vsako leto značijo Dunajevskijeve govore. Tudi letos je pripisaval povoljne gospodarske uspehe, v državnem gospodarstvu državno-zborski večini uklepu, ne da bi se bil zadovoljil zato hvalo dajati državnemu zboru v obče. Tudi svoje nade, da se bode to povoljno gospodarstvo nadaljevalo v prihodnje, opiral je minister na ustrajnost in požrtvovalnost državno-zborske večine; nikdar se ni zmotil minister, da bi bil to nado opiral na državni zbor sploh za to, ker manjšini tudi sedaj noče pripoznati zasluge za letošnji jako povoljni uspeh pri državnem proračunu za leto 1891.

Kakor vsako leto bil je tudi letos obsut pri tem govoru sedež finančnega ministra gosto od poslancev obeh strank, pa tudi ministri kolegi so ustrajali, vklub dolžini govora do konca, ker Dunajevski govoril, je v imenu vlade in navzoči ministri so s svojo pozornostjo dokazovali, da se z ministram govornikom popolnoma strinjajo. Koliko nasprotja se je pri tej priliki kazalo med časnikarskem politikovanjem in pa med vladno uradno politiko. Levičarji gugajo se na podlagi tega, da se češko-nemška poravnava do sedaj ni dognala, v nadi, da takoj jutri ali pojutrnem nastopijo krmilo prihodnje vlade in da je sedanja državno-zborska večina s svojo vlado samo od danes do jutri, v javnem državnem zboru pa nastopi pooblaščen govornik vse vlade ter brez ovinkov izjavlja:

Zasluga za ves lep napredek v državno-zborskem gospodarstvu pristaja sedanji večini, ako se to more nadaljevati, bode zopet imela za to zaslugo državno-zborska večina, na kratko, opozicija, ki misli da jej je treba le še koraka do vladanja, nikakor ne pride v poštev, za vlado še ni.

Opazovalcu tega prizora v državnem zboru ni bilo treba še pojasnevat dolgosti obrazov med poslušalci ministrovega govora, temveč dejanski položaj v državnem zboru bil je vsakemu jasen, akoravno Čehi še niso dognali poravnave in akoravno so Nemci nekako pre nagleno odklonili udeležbo pri deželski jubilejski razstavi, pripravljani za prihodnje leto.

Udeležba poslancev pri prvi seji bila je mnogobrojna, izrekoma Dalmatinska bila je zastopana skoraj do zadnjega moža, kar je izviral od tod, da so bile na dnevni red postavljene verifikacije dalmatinskih poslancev. Tudi češki klub bil je močno zastopan, izrekoma staročebi bili so skoraj v polnem številu. Dr. Riegerja videl sem večkrat v živahnem razgovoru z grofom Taaffejem in ko kmalo se potem srečava med množico poslancev, ga vprašam je li res, da pojde po novem letu na Laško, odgovori mi brez ovinkov, da tega danes še sam ne ve, ker je vse odvisno od rešitve glavnega vprašanja, to pa do danes še ni rešeno na nobeno stran.

Izmed mladočehov videti je bil pred vsemi bled, gizzdav obraz suroveža Vašatija, kateri se herostratične svoje slave ne bode vtresel nikdar.

Takoj v drugi seji poročal je dr. Ferjančič v potrditvi izvolitve dalmatinskega poslanca Mazovičiča.

Poslanec Menger trudil se je liberalcem v Dalmaciji na ljubo dokazavati, koliko nepostavnosti se je godilo pri dalmatinskih volitvah, toda spretnost, s katero je dr. Ferjančič dokazaval, da vse navedene nedostatnosti nimajo nikakoršnega upliva na veljavnost izvolitve, prepričala je tudi večino državnega zbora, da so Mengerjevi ugovori nepostavni in ta večina pritrčila je predlogu verifikacijskega odseka na potrditev Mazovičičeve volitve.

Iz Ljubljane. — † Gosp. Franc Karun. V petek zjutraj ob štirih je umri velečastiti g. Fr. Karun, trnovski župnik in knez.-škofijski svetovalec v Ljubljani, za pljučnico, ki ga je napadla pred osmimi dnevi vsled prehlajenja. — Rojen je bil pokojni župnik dné 18. decembra l. 1818. l. v Ljubljani, posvečen dne 23. dec. l. 1841. bil je do 21. decembra 1843 l. adjunkt v semenišču, v duhovnem pastirstvu je deloval do 9. aprila 1844 v Cerknici, pozneje štiri leta v Dobu in na zadnje od 31. julija 1849 v Trnovem in sicer do l. 1853. kot kapelan, od l. 1854. pa kot župnik. Pokojnik je bil mož po volji božji, vzgleden duhovnik, zvest domoljub, plemenit značaj v najlepšem pomenu besede. Kdor ga je poznal, moral ga je spoštovati in ljubiti. Tesno je

bil navezan na svojo faro, njegovo srce bilo je le za-njo, farani so mu bili ljubi nad vse. Več, kakor je pokojni storil za Trnovo, bi ne bil mogel storiti nihče. Delal je neutrudljiv skoro do svoje smrti, polnočna ura ga je še redno dobila pri delu. Sedaj je šel počivat in za trude svoje sad uživati. — Jutranji glas Ave Marijinega zvonjenja poklical ga je v večnost. Ona, kateri je blizo 35 let tako navdušeno slavo pel leto za letom pri Šmarnicah, poklicala je, upamo, ljubljenega očeta v nebesa! Z užaljenim srcem napisali smo pokojniku ta skromni nekrolog, ker smo se pripravljali napisati mu spominsko knjižico za njegovo zlato mašo, katere se je iskreno veselil, jo težko pričakoval, a jo bo obhajal v nebesih. Počivaj v miru, blagi duhovnik po Srcu Gospodovem! V srcih Tvojih znancev in vzlasti Tvojih faranov Ti je zagotovljen hvaležen spomin. In ako bi Te kedaj pozabili, kamni veličastno zgrajene nove cerkve trnovske, katero si s svojim trudom postavil in tako lepo opravil Bogu v slavo in Ljubljani v kras, klicali Te bodo v spomin in pričali še poznim rodovom, da je tukaj delal in trpel duhovnik ki je ljubil lepoto hiše Gospodove in se za-njo daroval celo svoje življenje! V nedeljo popoldne bil je sijajen pogreb, kakoršnega Ljubljana le redko kedaj vidi. Gosp. knezoškof prišli so osebno blagoslovit mrliča, sprevod vodil je g. prošt Klofutar, — trnovsko predmestje razobešeno je bilo celo s črnimi zastavami. Spreveda vdeležilo se je celo ljubljansko mesto, spremilo pa je tudi k pokoju moža kakoršnih je le malo. Kot člen kranjske hranilnice ostane sedaj še edini dr. Zupanec izmed narodnjakov.

— Prešernova slavnost na Dunaji. Minulo sredo zvečer zbral se je na Dunaji, Mariahilferstrasse pri „Zlatem križu“, slovanski svet, v prvi vrsti slovenska akademiška društva praznovati rojstni dan pesnika dr. Prešerna. Ta dan je vedno velik praznik za slovensko akademiško mladino, katera v ta namen zbira najspretnейše moči, da uredno počasti ljubljenega pesnika našega. Tudi letos zbralo se je poleg akademikov, mnogo odličnega občinstva, telegrafično oglašali so se unanji častilci Preširnovi. Program vršil se je sijajno, navzoči so bili med drugimi tudi Stritar in dr. Ferjančič. Še le po polnoči bilo je konec lepe svečanosti.

— Včerajšnji živinski somenj v Ljubljani bil je dobro obiskan, akoravno je hud mraz zelo obteževal doganjanje živine na scmenj. Živahna je bila kupčija z bušami, katerih se je mnogo dognalo in dobro plačevalo. Prasiče plačevali so po 18 do 21 kr. stari funt žive vage.

— Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska, prejela je o dobi 16 mesecev 20235 gld. 50 kr., izdala pa 18934 gld. 96 1/2 kr., torej je preostalo koncem novembra 1890 1300 gld. 53 1/2 kr. Troški razdelijo se tako-le: Izplačalo se je bolnikom 8828 gld. 90 kr., zdravnikom in za bolniško kontrolo 3020 gld. 39 kr., za zdravila

in druge lečilne sredstva 1497 gld. 94 kr., oskrbovalnih troškov v deželni bolnici 1151 gld. 54 kr., pogrebščine 612 gld. 69 kr., upravnih troškov 3661 gld. 80 1/2 kr., raznih troškov 103 gld. 86 kr., in povračil na prispevkih 57 gld. 84 kr., skupaj 18934 gld. 96 kr. Iz statistike posmamemo, da je obolele 968 moških in 157 ženskih udov umerlo pa 35 moških in 8 ženskih udov, od teh 2 moška in ena ženska vsled nezgode.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Ker v današnjem listu podajamo obširen in zanimiv dopis z Dunaja, na katerega se tukaj sklicavamo. Dalje se nam iz kluba desnega središča poroča, da ni na vsem nič, kar se po listih bere o političnem položaju, vlada Taaffejeva stoji trdneje, kakor kadar koli popred, izrekoma je že sedaj gotovo, da grof Taaffe obdrži krmilo v rokah tudi še med prihodnjimi državno-zborskimi volitvami, naj že bode konec češko-nemških poravnjav kakoršenkoli. Od druge strani potrjuje se poročilo našega dunajskega dopisnika glede stanja češkega vprašanja po vsem. Knez Lobkovic in namestnik Thun bila sta pri cesarju, kot protektorju razstave s prošnjo, da tudi cesar dovoli v preložitvev razstave, za eno leto posebno v ta namen, da se Nemcem odvzame izgovor, da se leta 1891 odmikajo razstavi. Dalje se kot gotovo pripoveduje, da cesar Riegerja v kratkim sprejme v avdijenci.

Cesarski dvor priredi v letošnji predpust več veselice in tudi en dvorni ples, pri katerem se bode posebna pozornost skazovala diplomatiškim zastopnikom.

Ogrska. — Tudi Ogrski državni proračun kaže presežek, se ve da samo 56.000 gld., pa to zadostuje, da se tudi Ogrji postavljajo na konja dobrega državnega gospodarstva, kar bode dobro pri rešitvi velikih državno-finančnih vprašanj.

Srbska. — Kraljica izročila je skupščini spomenico, v kateri zahteva za se pravico odgoje svojega sina kralja Aleksandra, in v ta namen, da se z kraljem shaja v nedeljih in pa še po več ur na teden. Vlada in ministerstvo sta nasprotna tem zahtevam, ker načeloma trdita, da skupščini ne pristaja pravica vtikati se v rodbinske zadeve kraljeve. — Kakor se poroča tudi skupščina noče vstreči željam kraljičinim.

Zitna cena

v Ljubljani 3. decembra 1890.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 50 kr. — banaške 7 gold — kr. turšice 5 gold. 04 kr. — soršice 4 gld. 39 kr. — rži 4 gold. 87 kr. — ječmena 4 gold. 24 kr. — ovsa 2 gold. 76 kr. — ajde 4 gold. 87 kr. — Krompir 2 gold. 32 kr. 100 kilogramov.